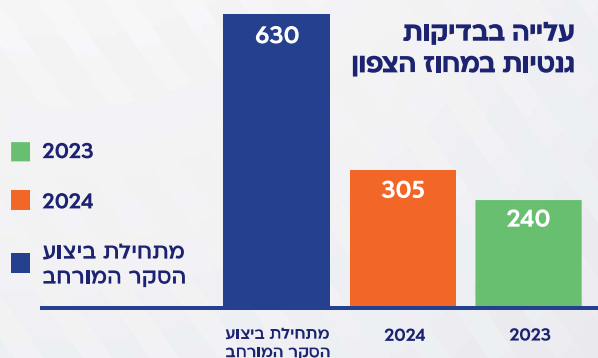

צמצום פערי בריאות במגזר הערבי: קידום בדיקות סקר גנטי - הזדמנות למניעת מחלות תורשתיות ויצירת שינוי חברתי

בוטרה יונס | רכזת תחום סקר גנטי מחוזית
ד"ר מרים גודלשטיין | מנהלת מחלקה גנטית
סיואר מתא קסיס | מנהלת אחיות מחוזית – מחוז צפון
עידית ורד | מנהלת המחלקה לניהול אוכלוסיות

ממצאים עיקריים

- ✓ הוגשת שירותי סקר גנטי
- ✓ מתן הסברים ברורים ומותאמים תרבותית
- ✓ שילוב הבעלים כשותפים בקבלת ההחלטות
- ✓ חיזוק הקשר בין הצוות הרפואי לקהילה
- ✓ הגברת האמון בשירותי הבריאות

רקע: הכנסת הסקר הגנטי האחיד המורחב לסל הבריאות בישראל מהווה מהפכה בגילוי מוקדם למחלות תורשתיות ומניעתן. המגזר הערבי, המאופיין בשכיחות גבוהה לנישואי קרובי משפחה, מציג אתגרים ייחודיים בתחום זה. תפיסות תרבותיות, חוסר מודעות ופחות מעורבות מצד הבעלים פגעו בעבר בשיעור ביצוע הבדיקות. כיום, חל שינוי חיובי – הבעלים מעורבים יותר, המודעות עולה והנגישות לשירותים משתפרת. מדובר בהזדמנות להובלת שינוי מערכתי שישיפע על בריאות הדורות הבאים.

מטרה: לצמצם שיעור הלידות עם מחלות תורשתיות במגזר הערבי באמצעות הגברת המודעות לבדיקות סקר גנטי, חיזוק האמון בשירותי הבריאות ובניית תשתית כוח אדם מקצועי ומיומן בתחום הסקר הגנטי.

שיטה:

טיפול שירותי בריאות במגזר הערבי

- הכשרת אחיות ייעודיות לביצוע סקר גנטי**
- מסלול הכשרה ייחודי, שילוב מיומנויות תקשורת והנחיה קלינית.
 - העמצת האחיות כמנהיגה בקהילה, מסוגלות להוביל שינויים ויצירת שיח בריאותי מושכל.

- שיתופי פעולה - הכוח שבחיבור**
- חיזוק הקשרים בין קופת חולים, מעבדה, יועצי גנטיקה וגורמים קהילתיים מהמגזר הערבי.
 - יצירת פורומים קהילתיים להנגשת מידע והעלאת המודעות לבדיקות סקר גנטי.

- הכשרת צוותים רפואיים**
- סדנאות ייעודיות לרופאי משפחה, נשים ואחיות, שילוב תכנים תקשורתיים ותרבותיים.
 - מתן כלים להעברת מסרים רגישים תרבותיים ומניעת התנגדויות.

מסקנות והמלצות:

להפוך האחות לשגרירה קהילתית: להעניק לאחיות כלים להפוך למובילות דעת קהל בנושא בדיקות סקר גנטי, והעצמתן כבעלות תפקיד מרכזי בשינוי חברתי.

פיתוח פורומים קהילתיים: לייצר מפגשים המשלבים הסברה רפואית בשפה פשוטה.

יצירת קמפיין ייעודי: להדגשת חשיבות בדיקות סקר גנטי במניעת מחלות תורשתיות, עם מסרים מותאמים למגזר הערבי.

מעקב רציף והערכה: לעקוב אחר שיעור ביצוע הבדיקות והשפעת ההכשרה על צוותי הרפואה, מתן דגש על שימור ההצלחות וטיפול מתמיד לתהליכי ההכשרה.